

La Casa Nova de Cal Torra

Rajadell

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Serra de Palomes-Vall del Torrent de Can Torra. El Racó. SO del terme.
Emplaçament	Camí de Can Torre (des de les Casetes via Braquets). Passat la Casa Vella, trencall a la esquerra
Alçada:	530
Coordenades:	
Latitud:	41.69813
Longitud:	1.69187
UTM Est (X):	391152
UTM Nord (Y):	4617087

Classificació

Número de fitxa	08178 - 60
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Rehabilitada a finals del segle XX; si més no la façana nord amb junteres de ciment
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad: 000201500CG91E
Autoria de la fitxa	PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-21
Data de registre de la fitxa:	dg., 21/02/2021 - 01:00

Descripció

Casa de pagès, composta de la casa i un cos aïllat o pallissa. La casa és de planta rectangular, amb coberta a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana. Consta de planta baixa més un pis i golfes. No té cossos adossats, excepte un petit cobert a llevant. La façana principal dona a migdia, i presenta una planta més que no la façana oposada. La porta principal, descentrada, rectangular, es troba a la crugia dreta. A sobre hi ha un balcó amb reixa de ferro. A l'esquerra, hi ha una finestra. La planta superior (golfes) presenta dues finestres més petites. El balcó i les tres finestres estan caracteritzades per brancals de pedra. La façana oposada, a nord, presenta una planta menys (la planta baixa de la casa aquí estaria sota cota) i fou remodelada a finals del segle XX de manera que es van cimentar les juntures de les pedres (amb uns resultats estètics molt discutibles). El material constructiu és la pedra, amb restes d'arrebossat blanc cru. La construcció aïllada (segurament la pallissa), situada al NO, és feta amb pedra i presenta coberta a una vessant. Actualment es un garatge. A finals del segle XX s'hi construí una piscina de formigó.

Observacions:

O la Caseta Nova de cal Torra. Actualment es denomina can Vila (en la senyalització del camí). Figura al Catàleg de Masies i Cases Rurals 2014 (num. 17) com a Casa Nova de cal Torre. Antigament, Cal Pinyot (Molins, 2020: 212).

La casa es troba al Camí de can Torra (que surt de Les Casetes, passant per cal Braquets), seguint el torrent de can Torra cap el sud. Passat Parcerisses i la Casa Vella de Parcerisses (i abans de cal Torre del Forn) i a 335 m al SE de la Casa Vella de Parcerisses, a mà esquerra hi ha un trencall. Després de 300 m. de camí s'arriba a la casa. La casa es troba assentada a la falda d'un serrat amb poca vegetació. L'entorn immediat està definit per la piscina i algunes plantes de procedència exòtica. Piques a l'entorn.

Existeix una inscripció a la llinda del balcó de la façana sud però que no dóna cap data. La inscripció diu: [FETA FE] CASA NOBA DOM IViSERA I ANTON SERA (s'entén que la casa, dita casa nova, la construïren Domingo Serra i Anton Serra).

Història

Citada a finals del segle XVI. Hi viuen Joan Tutuaix i la seva muller, probablement un immigrant occità (Rafat, 1993).

Tal com indica el nom, és una construcció derivada o depenent de can Torra (fitxa 54). L'actual casa es molt més tardana, del segle XIX. El nom s'alterna amb el de cal Pinyot, degut al fet que durant molts anys la família que hi vivia portava aquest cognom. Segons Molins (2012:212-14), la caseta, de nova construcció, va ser aixecada dins de l'heretat de la Torre del Forn. Per l'acta notarial que es conserva, sabem que el 1855 Josep Torra Portella i la seva mare vídua Antònia van establir a Domingo Serra i al seu fill Antoni Serra un tros de 60 per 42 pams per a construir una casa, i també un hort. Són el Domingo i Antoni Serra que figuren a la inscripció gravada del balcó. Domingo Serra era de Castellfollit i havia arribat a Rajadell el 1846 per establir-se a la Caseta de Valldòria. Allí va tenir problemes amb l'estadant anterior, que van acabar al jutjat. Va tenir dues dones. Amb la primera Agnès Prat va tenir cinc xicots i dues mosses. Dos dels nois, el Jaume i el Valentí van fer les dues primeres cases del raval de la Fabriqueta, i el Pere, cal Xic. Domingo Serra es va estar a Valldòria fins 1852 i llavors va passar a la Caseta de Parcerisses. Mentre construïen la casa nova van seguir vivint a la Caseta. L'Antoni, casat el 1859 amb Teresa Garriga, es l'hereu de la casa. L'hereta el 1861 al morir Domingo. El 1893 mor Antoni. En la llista del compliment pasqual de 1867 la casa s'anomena Betsuca d'en Torre. El nou hereu, Antoni Serra Garriga, va morir solter. L'herència va passar a la noia més gran, la Rosa, que ja era una dona casada i afillada. S'havia casat amb Isidre Piñot Soler, una

branca de cal Claret, el 1882. Quan es van casar segurament van anar a viure a la Masia del Coll de Gem, on l'Isidre Piñot hi estava de masover. Durant un temps la casa es va posar a lloguer. El 1897 l'habitaven Titus Parcerisas, i la seva família. Després s'hi instal·len la pubilla amb la seva família. Rosa Serra va hipotecar la casa, al menys fins 1908.

El 1898 van cridar. Maria Rosa Serra va traspasar el 1925 i Isidre Piñot el 1929. El primogènit Pere Piñot Serra hereta la casa. S'havia casat el 1919 amb Enrica Calvet Munt, una filla de la Caseta. A cal Pinyot, com se solia anomenar la casa, no van tenir descendència masculina.

Després de la defunció del Pere, el 1952, i de l'Enriqueta, el 1968, la casa va quedar per a una de les filles, l'Ignàsia i el seu marit. El 1973 van marxar cap a Castellgalí i la casa va quedar un temps desocupada.

L'octubre de 1980 va passar una desgràcia. Dos joves de 16 anys, Sergi Garzón i Carles Villafranca, que havien passat la nit a cal Pinyot, van ser víctimes d'un paorós incendi. Van fugir de la casa pel bosc, on el foc els va atrapar. Son les dues víctimes del cèlebre incendi forestal de 1980. Ignàsia Piñot va vendre la casa el 1983 al propietari actual.

Bibliografia

RAFAT, Francesc (1982). Demografia de Rajadell al segle XVI. A Miscel·lània d'Estudis bagencs, num. 2. Manresa. pp 123-134.

MOLINS, Ernest (2020). Cases i Masos de Rajadell (I). Ajuntament de Rajadell. Pp 212-14

